

DJKT•

DIVADLO J. K. TYLA V PLZNI

*Tři scény
plné emocí*

4/2025

DIVADELNÍ REVUE *DJKT*

OPERA | ČINOHRA | MUZIKÁL | BALET

Najdete uvnitř

OBSAH

- 4 **OPERA**
- 12 **BALET**
- 18 **MUZIKÁL**
- 24 **ČINOHRA**
- 32 **AKTUALITY DJKT**

KONTAKTY

Ředitelství

Palackého nám. 30, 301 00 Plzeň
tel. +420 378 038 049

Odd. prodeje a služeb, předplatné a hromadné objednávky

Smetanovy sady 16, 301 00 Plzeň
tel. +420 378 038 185, 378 038 444
predplatne@djkt.eu

Denní pokladna

Smetanovy sady 16, 301 00 Plzeň
Po–Pá: 10.00–18.00
tel. +420 378 038 190

vstupenky@djkt.eu

Divadelní pokladny

(hodinu před začátkem představení)

Velké divadlo, Smetanovy sady 16, 301 00 Plzeň
tel. +420 378 038 128

Nová scéna, Palackého nám. 30, 301 00 Plzeň
tel. +420 378 038 059

Malá scéna, Palackého nám. 30, 301 00 Plzeň
tel. +420 378 038 439

Odd. marketingu a propagace

Palackého nám. 30, 301 00 Plzeň
tel. +420 378 038 180

DIVADELNÍ REVUE DJKT

vychází 4× ročně

MK ČR E 14075

Vydává: Divadlo Josefa Kajetána Tyla,

příspěvková organizace,

Palackého nám. 2971/30, 301 00 Plzeň – za podpory MK ČR

a Plzeňského kraje

IČ 00078051

Ředitel DJKT: doc. MgA. Martin Otava, Ph.D.

Zřizovatel DJKT: statutární město Plzeň

Odpovědná redaktorka: Bc. Martina Drbušková

Grafické zpracování: Michal Světlík

Foto: Irena Štěrbová, Archiv DJKT, Martina Root,

Jana Pertáková / Ceny Thálie, Alexandre Katsapov

a Mario Bakuš (The Queens), Ilona Sochorová,

Milan Svoboda, FCVP

Sazba: Miroslav Herejk

Tisk: Typos, tiskařské závody, s.r.o.

4/2025 vychází 21. listopadu 2025.

Uzávěrka 17. října 2025.

Změna programu vyhrazena.

Titulní strana: Barbora de Nunes-Cambráia (Jeníček a Mařenka), foto Martina Root

Protější strana: Tomáš Kořínek (Jeníček a Mařenka), foto Martina Root

Zadní strana: Psohlavci, foto Alexandre Katsapov a Mario Bakuš (The Queens)

Milí diváci, vážení předplatitelé, rok se chýlí ke konci, ale na jevištích rozhodně nic nekončí – právě naopak. Advent je pro nás časem bilancování i vstřícného očekávání – ohlížíme se za tím, co se podařilo, a těšíme se na vše, co nás ještě čeká.

K Vánocům neodmyslitelně patří dárky. Možná i vy hledáte způsob, jak potěšit někoho blízkého. A divadlo nabízí něco, co žádná krabíčka neobsáhne – zážitek. Nejenže můžete obdarovat své blízké vstupenkami na některé z našich představení, ale můžete využít jednu ze dvou nabídek, které jsme připravili, abychom vám výběr dárku usnadnili. Perfektní dárek na jedno kliknutí? To jsou naše výhodné balíčky. Oproti tomu Vánoce na míru přinášejí možnost namíchat si ideální koktejl inscenací a termínů podle vašeho gusta.

S přelomem roku se neloučíme jen s letopočtem, ale i s některými inscenacemi. Pokud jste ještě neviděli pozoruhodnou a divokou hru jednoho z nejvýraznějších dramatiků současnosti Rolanda Schimmelpfenniga *Požár* nebo Shakespearovo drama *Richard III.*, inscenované v modernějším hávu s živou hudbou, nenechte si je ujít. Stejně tak i operetu *Netopýr*, kterou znovu uvádíme u příležitosti 200. výročí narození Johanna Strausse mladšího, a svižnou, vtipnou konverzační hru o manželství s názvem *Pravda*. Obě tyto inscenace se vracejí na naše jeviště pouze na pár večerů. Ke každé z nich se blíží poslední potlesk – a každý z těch večerů může být právě ten váš.

V novém roce se společně nadechneme do dalších premiér, nových témat i nových pohledů na svět. Přeji vám, aby byl rok 2026 naplněn zdravím, klidem, inspirací – a radostí ze všech krásných okamžiků – v divadle i v životě.

Martin Otava
ředitel DJKT

Vážení a milí milovníci divadla a opery zvláště, srdečně vás všechny jménem souboru opery DJKT zdravím uprostřed sezóny, která je od samého počátku intenzivní co do počtu a pestrosti repertoárových představení, ale i při přípravě nových premiér. Po vřelém přijetí dlouho očekávaného titulu pro celou rodinu *Jeníček a Mařenka* se nyní ocitáme ve fázi příprav na historicky první uvedení Myslivečkovy opery v plzeňském divadle. Konkrétně to bude *Tamerlán*, který v době svého vzniku trhal rekordy v návštěvnosti a zahýbal operním děním v celoevropském měřítku. Pevně věřím, že toto operní drama bude strhující podívanou i pro vás.

V dubnu se pak můžete těšit na Kovařovicovy *Psohlavce* – vynikající českou operu z prostředí, které je nám všem důvěrně známe. Pro zajímavost jen prozradím, že část opery se odehrává v historické budově plzeňské radnice. Myslíme i na milovníky operety, a to obnovenou premiérou Lehárový *Veselé vdovy* i exkluzivní sérii představení Straussova *Netopýra*, kterého uvádíme u příležitosti dvoustého výročí narození tohoto nekorunovaného krále valčíků.

Kdo chce poznat operní soubor z trochu jiné perspektivy, má příležitost na četných koncertech, například na únorovém *Steinway Gala* s renomovaným pianistou Karlem Košárkem, či na *matiné*, na které vás, naši milí příznivci, také srdečně zvú. A tradičně myslíme i na nejmenší diváky, tentokrát novým nastudováním inscenace *Papageno v kouzelném lese* na motivy slavné opery Wolfganga Amadea Mozarta *Kouzelná flétna*. Věřím, že máte z čeho vybírat, a tak se s vámi všemi těším já i celý soubor opery na hojná setkání v našich hledištích.

S úctou

Jiří Petrdlák
šéf opery

Jozef Hruškoci, Martin Otava, Pavel Kantořík, Jana Piorecká, Jana Ondrušková, Zuzana Hradilová, Marek Žihla, Martin Holec

ÚSPĚŠNÝ PODZIM Divadla J. K. Tyla

Podzim se v plzeňském DJKT nesl ve znamení ocenění a gratulací. Sedm umělců zazářilo v nominacích na Ceny Thálie 2025, které vyzdvihují mimořádné herecké, pěvecké i taneční výkony. V užší nominaci figurovali Markéta Pešková a Jan Kříž za role v muzikálu *Rebecca*, zatímco širší nominací byli oceněni Karel Audy (*Návštěva staré dámy*), Jan Hnyk (*Čertova stěna*), Martin Holec (*Dracula*), Lucie Pragerová (*Rebecca*) a Vendula Příhodová (*Six*). Cenu za celoživotní mistrovství převzal 1. listopadu na scéně Národního divadla v Praze Jan Ježek, muzikálová a operetní legenda, která svou uměleckou i pedagogickou činností ovlivnila celé generace interpretů.

O den později při příležitosti 160 let stálého českého divadelnictví v Plzni proběhlo slavnostní udílení Cen ředitele DJKT. Tato pocta byla udělena už po dvanácté, a to jak mladým talentům, tak osobnostem, které s divadlem spojily desítky let. Mezi oceněnými jsou Martin Holec (*Dracula*) a Marek Žihla (*La clemenza di Tito*), Zuzana Hradilová (*Edith – vrabčák z předměstí*), Jana Ondrušková (*Králičí nora*), Jana Piorecká (*Jsem kněžna bláznů*) a dlouholetý rekvizitář Velkého divadla Vladimír Pelech. Čestným členem Divadla J. K. Tyla se stal dirigent Pavel Kantořík.

Všem upřímně gratulujeme.

Jan Ježek

Pavel Kantořík, Martin Otava

JENÍČEK A MAŘENKA – když hudba voní po cukrové vatě

Engelbert Humperdinck

Libreto **Adelheid Wette**, český překlad **Vojen Drlík**, hudební nastudování **Jiří Štrunc**, režie **Štěpán Pácl**, scéna **Adéla Szturcová**, kostýmy **Linda Boráros**
Premiéra 18. října 2025 ve Velkém divadle

Richard Samek

Po třiceti šesti letech se na jevišti DJKT vrátila jedna z nejhranějších oper na světě – *Jeníček a Mařenka* Engelberta Humperdincka. Režisér Štěpán Pácl připravil rodinnou inscenaci, která propojuje překrásné melodie, hravost a humor s hlubšími tématy a která zve publikum do světa, kde sladké lákavé sny mohou být stejně zrádné jako temný les. „Naše pojetí, doufám, pobaví, dojme a zároveň nabídne prostor k zamyšlení,“ říká a doplňuje, že v příběhu nejde ani tak o perníkovou chaloupku, ale o sladké vábení – v plzeňské inscenaci symbolizované cukrovou vatou.

Hrají **Barbora de Nunes-Camraia** / **Jana Piorecká**,
Yukiko Smetáčková Kinjo / **Lenka Pavlovič**, **Jakub Hliněnský** /
Daniel Kfelíř, **Jana Foff Tetourová** / **Veronika Hajnová**,
Radka Sehnoutková / **Vanda Šípová**,
Jana Foff Tetourová / **Tomáš Kořínek** / **Richard Samek**
a **Kajetán** – dětský sbor opery DJKT

„Ježibabu režisér Pácl nepojal jako strašidelnou démonologickou bytost, ale jako zábavnou a svůdnou postavu, která láká děti do světa jednoduchých řešení a prchavých radostí. Richardu Samkovi se tento záměr podařilo realizovat s velkým nadhledem i jistou elegancí. Pěvec si svou roli viditelně užíval, jeho tanec s koštětem vyvolal u publika vskutku spontánní bouřlivý ohlas.“

„Lze jen uvítat, že inscenátoři se v Plzni snažili vytvořit představení určené všem věkovým skupinám, tedy jako představení rodinné. Nabízený výklad není jen zábavným, hororově laděným příběhem se šťastným koncem, ale příběhem, který jak děti, tak dospělě vede k zamyšlení nad pravidly, jež je třeba v životě dobře fungující společnosti respektovat, vede k zamyšlení nad znevažováním tradičních hodnot, povrchností a citovým vyprazdňováním.“

Marta Ulrychová, KLASIKAPLUS.CZ, 22. října 2025

Opera

Barbora de Nunes-Camraia, Lenka Pavlovič, v pozadí Vanda Šípová

Yukiko Smetáčková Kinjo, Jana Piorecká

Barbora de Nunes-Camraia, Lenka Pavlovič

Jakub Hliněnský, Jana Foff Tetourová

Vojtěch Spurný objevuje v TAMERLÁNOVI sílu zapomenutého génia

Josef Mysliveček

Libreto **Agostino Piovene**, hudební nastudování **Vojtěch Spurný**, režie **Rocc**,
scéna **Rocc a Borjan Litovski**, kostýmy **Belinda Radulović**
Premiéra 31. ledna 2026 ve Velkém divadle

Při příležitosti uvedení *Tamerlána* jakožto vůbec první Myslivečkovy opery v DJKT jsme vyzpovídali dirigenta Vojtěcha Spurného, jenž dílo se souborem opery hudebně nastuduje.

S operou *Tamerlán* se na prkna DJKT poprvé dostává operní tvorba Josefa Myslivečka. Jaké místo zaujímá tento bezpochyby výjimečný skladatel v dějinách české, ale i italské hudby?

Mysliveček byl dlouhá léta téměř zapomenut, připomínán byl sporadicky díky literárním dílům (romaneto Jakuba Arbesa, beletrizovaný životopis Marietty Šagiňanové, romány Carla von Pidoll, Sonji Špálové-Ramešové, rozhlasová hra Grahama Fawcetta nebo opera Stanislava Sudy) a ojedinělým monografiím (Jaroslav Čeleda, Rudolf Pečman, Stanislav Bohadlo). Přitom byl v 60. a 70. letech 18. století vůdčí osobností opery seria, jeho opery se hrály v nejprestižnějších italských divadlech (dokonce i na pěti místech najednou) a ovlivnil přímo takové skladatele, jako byl W. A. Mozart. Do italské opery přinesl neotřelého, dá se říci střeoevropského ducha, naprosto originální a okamžitě rozpoznatelnou melodickou invenci a téměř krkolomně vystupňovanou vokální virtuozitu, která ovšem nemá nic společného s povrchností. Ve světovém kontextu je jedním z prvních Střeoevropanů, kteří dosáhli světového úspěchu v operním žánru, do té doby ovládaném především Italy (dalšími jsou Händel, Hasse a Gluck), v kontextu českém představuje patrně nejvýraznějšího operního skladatele nejen své generace.

Jaký je váš pohled na Myslivečkovu dílo či zkušenosti s ním?

Dlouhá léta byl Mysliveček vnímán jen jako jakýsi Mozartův předchůdce či „připravovatel cesty“ vídeňského klasicismu. Nicméně kromě operní tvorby zasáhl do všech hudebních žánrů a ve všech dokázal přinést něco nového. Platí to o jeho komorní hudbě (jako jeden z prvních autorů komponoval kvintety s dvěma violami), o jeho koncertantní tvorbě (jeho jediný flétnový koncert je stálou součástí repertoáru, podobně jediný koncert violoncellový, houslové koncerty vynikají skvělou sazbou, z níž se poučil Mozart, a úplnou novinkou jsou jeho virtuózní koncerty pro dechové kvinteto a smyčce) a dokonce i o tvorbě pro klávesové nástroje, která jako by stála na okraji jeho zájmu. Jeho hudbu prostupují osobité prvky ve faktuře (např. používání dělených viol, samostatné uplatnění dechových nástrojů), rytmu (osobitě pracuje se synkopací), frázování i melodie (obojí připomíná často českou lidovou píseň, jejíž vývoj byl v té době již v základních rysech ukončen). To vše dokázal nenásilně spojit s italskou tradicí, která byla v té době rozhodující hnací silou evropské hudby.

***Tamerlán* je opera seria v nejlepší italské tradici svého žánru. Našel jste v této Myslivečkově opeře nějaká specifika, něco, co vás obzvláště zaujalo, případně čím se od podobných děl liší?**

Je to první Myslivečkova opera, kterou kompletně nastudovávám – a i když jsem už jsem měl v ruce nesčíslnou řadu jeho operních partitur, znovu a znovu žasnu nad tím, jak dokázal poměrně pevný a nepříliš flexibilní typ opery seria se všemi jeho konvencemi naplnit vzrušující, kvalitní

Opera

a místy až spalující hudbou, kde není ani stopy po nějaké rutině. Myslivečkova invence je navzdory tradici, ke které se hlásil, zcela originální a jeho melodika vždy vynalézavá a svěží – spisovatelka Marietta Šagiňanová ji ve své knize o Myslivečkovi přirovnala k tenkému pramínku čisté vody, vytékajícímu z obrovského rezervoáru. Situace v libretu díky této hudbě promlouvají skutečnými city a za leskem vokální virtuozity se skrývá množství emocí – to má Mysliveček společné s Mozartem. A pak je tu bezprostřednost a výrazová naléhavost jeho hudby, která oslovuje nepoučeného laika i erudovaného znalce – jako by si skladatel říkal, že nemá moc času a že se nezadržitelně blíží onen okamžik, kdy předčasně zemře – sám, chudý a opuštěný...

Myslivečkův Tamerlán se v Čechách prováděl v letech 1967 v Národním divadle v Brně v úpravě dirigenta a dramaturga Václava Noska, propagátora soudobých i barokních oper, a o deset let později v Národním divadle v Praze. Právě z Noskovy úpravy jsme vzhledem k neexistenci moderní edice komparativně vycházeli. Jak byste ji zhodnotil?

Vedení DJKT původně uvažovalo o tom, že Noskova brněnská verze bude výchozím bodem nastudování. Nicméně doba se pronikavě změnila a interpretace hudby 18. století prošla od 60. let obrovskou proměnou. To se týká nejen přístupu k interpretaci, ale i pohledu na pramenné

materiály a jejich zhodnocení. Po letmém pohledu do Noskovy úpravy bylo okamžitě jasné, že tato verze dnes už neobstojí a její „očistění“ a revize by představovaly náročnou, namáhavou a zcela zbytečnou práci, která by se neobešla bez retušů doslova v každém taktu! Vycházeli jsme tedy z fotokopie původní partitury a nechali si připravit zcela nový provozovací materiál (partituru, orchestrální hlasy i klavírní particell). I tak bylo třeba sjednotit artikulaci, doplnit potřebné dynamické či tempové údaje, dešifrovat provedení ozdob, odstranit písácké omyly apod. Jsem vedení DJKT nesmírně vděčný, že pochopilo naléhavost situace a s tímto řešením souhlasilo, a stejně jsem vděčný kolegovi violoncellistovi Liboru Maškovi, že se této náročné práce ujal a s mravenčí trpělivostí ji dovedl do konce.

Jak vypadala příprava notového materiálu Tamerlána? Třeba klavírní výtah jsme měli pouze s podloženým českým textem, ale operu uvádíme v originále, tedy v italštině. Jak probíhalo podkládání původním libretem?

Jak jsem zmínil, pracovali jsme pouze a výhradně s originální rukopisnou partiturou. Podobně jako ostatní prameny z 18. století není zcela důsledná v různých interpretačních aspektech (dynamika, ornamentika, artikulace), což znamená, že občas musíte některé věci sjednotit a občas dát přednost jedné variantě. Snažili jsme se doplňovat jen to nejnnutnější. Ponechali jsme některé

Kde končí potlesk, začíná práce

Milana Christova

Milan Christov je duší archivu Divadla J. K. Tyla. Na post divadelního archiváře nastoupil v srpnu 2016 poté, co kvůli zdravotní indispozici musel skončit s hrou na housle v operním orchestru. Jak říká, abyste mohl pracovat v divadelním archivu, musíte znát divadlo a jeho provoz – ideálně být muzikantem a umět dobře číst noty. Na otázku, co všechno v divadelním archivu najdete, nejdřív odpovídá se smíchem: „*To bych taky rád věděl.*“

Archiv čítá šest místností ve dvou patrech, v nichž je uloženo nepřeberné množství nejrůznějšího materiálu. Systematicky se dokumenty o inscenacích začaly ukládat na podzim roku 1950 – starší materiály najdete v městském archivu. K jednotlivým inscenacím v divadelním archivu najdete jak smlouvy, dokumenty o reprízách a další podobné oficiality, tak pochopitelně i program, plakát, fotografie, scénografické a kostýmní nákresy a často i provozovací materiály – noty, textové knihy atd. To vše je uloženo v nejrůznějších kartotékách, bednách a policích – díky systému signatur lze ale vše snadno dohledat. Divadelní archiv má také povinnost odevzdávat písemnosti do nejrůznějších institucí – třeba do Divadelního ústavu v Praze, který dlouhodobě shromažďuje informace a archiválie o činnosti divadel napříč republikou.

Časy se mění a mnohé archiválie dnes existují jen v digitální podobě – zatímco dříve fotografie existovaly jen fyzicky nebo se vytvářely výstřihky novinových článků souvisejících s danou inscenací či osobností, dnes to všechno lze pohodlně shromažďovat digitálně. A do digitální podoby se převádějí i starší archiválie. Jak říká Milan Christov, paradoxně nejpłodnější období byl v tomto covid, kdy našel čas ve velkém zpracovávat a pro interní potřeby digitalizovat kvanta uložených materiálů.

Naskenovat takovou partituru, to není jen tak a může to zabrat celý den. Při takovém skenování jedné partitury formátu A3, která není hmotností nejlehčí, pak archivář „nazvedá“ dohromady až 2,5 tuny. Zpracovat se ale musí taky party pro nástroje v orchestru; to může trvat i přes týden.

Práce je spousta, a to zejména s přípravou materiálu k inscenacím. Archivář nejdříve dostane provozovací materiál zapůjčený z agentážních institucí, od vydavatelů nebo z jiných divadel. Když se pak na noty podívá, občas ho čeká

překvapení. Zapůjčené noty mohou přijít se škrtky, nebo dokonce i s vlepky či zalepenými stránkami, často špatně čitelné. Archivář pak na pokyn dirigenta musí noty „vyčistit“, případně přeorganizovat, zkrátka zpřehlednit tak, aby odpovídaly inscenaci a aby se z nich dobře hrálo.

Z archivu si pak provozovací materiály vyzvedávají jak zpěváci či herci (solisté i sboristé), tak hráči z orchestru, dirigent, režisér, dramaturg, korepetitoři, nápověda, všichni asistenti, zkrátka celý inscenační tým. Pro různé profese pak může materiál vypadat jinak: třeba režisér má oproti ostatním klavírní výtah vytištěný jednostranně, aby si mohl na volnou stranu psát režijní poznámky; některé role v muzikálové company zase mohou mít vytištěny jen separáty svých částí. Dokážete si představit, že papíru se spotřebuje hodně. Třeba k jedné inscenaci muzikálu to bylo šest krabic čítajících dohromady 15 000 listů. A ještě jedno ohromující číslo – za poslední šest let se v archivu pro divadlo vytisklo asi 1 300 000 stran materiálů.

A ještě zajímavost na závěr: Milan Christov nám prozradil, že plzeňský divadelní archiv skrývá i velké vzácnosti. Třeba partituru Janáčkovy *Její pastorkyně* z roku 1923, podobně starou partituru Dvořákovy *Krále a uhliře*, Rubinsteinova *Démona* nebo nejrůznější zapomenuté operety, k nimž se dnes materiál hledá jinde jen těžko. A údajně také rukopisný dopis J. K. Tyla! Divadelní archiv je zkrátka skrytý poklad a divadlo by bez něj fungovalo jen stěží.

Vojtěch Frank

nesrovnalosti (např. rozdílnou artikulaci analogických míst), protože to může být záměr skladatele. Rovněž jsme dali přednost textovým variantám libreta z partitury, protože je možné, že Mysliveček v průběhu kompozice opery některé repliky postav úmyslně změnil. Z takto připravené partitury pak Libor Mašek vytvořil klavírní partitell – jednoduchou redukci, obsahující hlas prvních a druhých houslí včetně basové linky, která nám nahrazuje klavírní výtah při přípravě inscenace (korepeticích, režijních zkouškách apod.).

Přistoupili jste spolu s režisérem Roccem k nějakým vlastním úpravám?

Drobné úpravy si vynutilo trvání opery, která by v úplném provedení zabrala časově víc než 3 hodiny, což je pro praktický provoz oblastního operního divadla, promiňte mi ten výraz, příliš. Jednalo se tedy především o krácení recitativů a také vypuštění několika málo árií, většinou vedlejších postav. Jedinou výraznější změnou oproti originálu je obsazení role Idaspeho barytonem (v originále je to altový kastrát), protože tato role obsahuje jen recitativy a pan režisér potřeboval nějak vyvážit poměr mužských a ženských hlasů v představení. Nezapomeňte, že v 18. století mělo obsazování rolí pevnou hierarchii: prima donna byla většinou sopranistka, primo uomo kastrát (v naší inscenaci roli Tamerlána zpívá kontratenorista), vedlejší role mohly být obsazeny nižšími hlasy – ať už altistkami nebo kastráty – a bas nebo baryton byl obvykle „vyhrazen“ pro velitele stráže, důvěrníky apod. V tomto smyslu není úplně obvyklé, že role Bajazeta (Tamerlánův protihráč) je obsazena basem – jediným hlubokým hlasem v celé opeře.

V čem se liší interpretace operní hudby 18. století třeba právě v roce 1977 a dnes? Po stránce orchestrální i vokální interpretace.

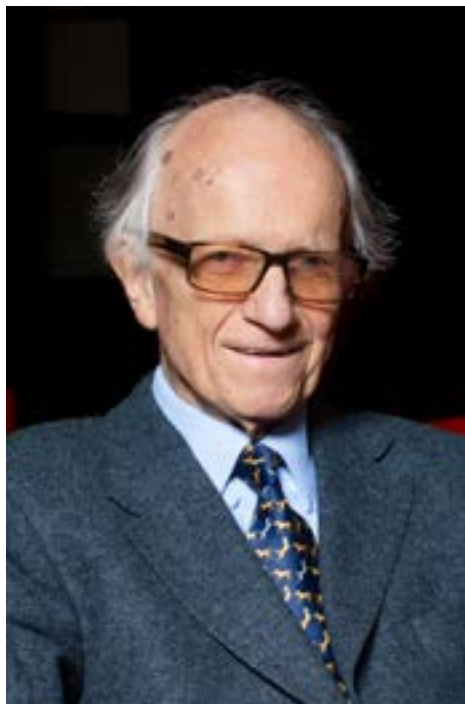
Na to se nedá odpovědět ani jednoduše, ani stručně, nicméně pokusím se o to. Tzv. historicky poučená interpretace už existuje minimálně od 70. let 20. století, a i když její principy jsou víceméně neměnné (detailní práce s prameny, uplatnění dobových instrumentálních technik a způsobů hry, studium traktátů, snaha o maximální autenticitu v oblasti ornamentiky, artikulace, volby tempa, obsazení orchestru apod.), můžeme pozorovat, jak se v průběhu let mění. Hudebníci, kteří se tomuto interpretačnímu stylu věnují, se postupně posunuli od „hudebních teroristů“ a „pazourkářů“ do pozic respektovaných umělců a odborníků a z estetického undergroundu se stal mainstream. Publikum si postupně zvyklo na to, že kromě „běžného“ či „obvyklého“ Bacha nebo Mozarta tu máme Bacha a Mozarta „autentického“, a řada posluchačů vám řekne, že barokní nebo klasicistní hudba na nahrávkách „běžných“ orchestrů ze 70. či 80. let 20. století zní prostě směšně – a to i v případě uznávaných interpretů. Svědčí to nejen o interpretačním posunu a změně vnímání hudby, ale také o množství cenných informací, které byly od té doby objeveny a které provozování hudby ovlivňují. Před 50 lety se mohlo stát, že Monteverdi bude znít jako Verdi – a nikdo se nad tím nepozastavil, protože jiný přístup prostě neexistoval. To už dnes naštěstí neplatí a v tomto smyslu se nahrávky Myslivečkovy hudby z oné doby někomu skutečně mohou zdát „směšné“.

Děkuji za rozhovor.

Vojtěch Frank

DIRIGENT S MIMOŘÁDNÝM CITEM PRO DETAIL I PRO LIDSKÝ HLAS

Když se řekne jméno Ivan Pařík, vybaví se nejednomu milovníkovi opery dirigent s mimořádným citem pro detail, kázeň i lidskost. Absolvent pražské AMU a vídeňské Akademie für Musik, žák legendárního Hanse Swarowského, působil na mnoha významných evropských scénách – od pražské Státní opery přes vídeňskou Volksoper, šéfování Kärntner Symphonieorchester Klagenfurt až po rakouský Gars/Kamp, kde dvacet let profiloval letní operní festival. Jako univerzitní profesor působil ve Vídni a Salcburku. Plzeňské Divadlo J. K. Tyla je však jeho osudovým působištěm: působil tu opakovaně jako dirigent, šéfdirigent i šéf opery, inicioval vznik multioborového festivalu Smetanovské dny a získal Cenu Vendelína Budíla i čestné členství DJKT. V malém rozhovoru k osmdesátinám se ohlíží za rodinnými kořeny, které ho přivedly k hudbě, i za cestou, na níž spojil českou a evropskou operní tradici s neochvějnou pokorou a profesionalitou.

Váš otec Otakar Pařík byl významným dirigentem, matka Marie sopranistkou a pedagožkou zpěvu. Jak vás formovalo dětství v tak výsostně uměleckém prostředí?

Otec mi byl velkým vzorem jako dirigent i pianista, příliš brzo však zemřel, zažil jsem ho pouze jako dítě na koncertech nebo při zkouškách s instrumentálními sólisty doma. Maminka ve mně vypěstovala úzký vztah ke zpěvu a opeře. Mimořádný byl vliv mého strýce Jaroslava Vojtky, koncertního varhaníka, který mi každou neděli hrál ze své fenomenální paměti hodinu na klavír hudební literaturu v celé šíři, a já musel uhodnout, co to je.

Působil jste jako dirigent v ostravské opeře, v pražské Státní opeře i ve vídeňské Volksoper. Jak byste z vaší zkušenosti charakterizoval disciplínu operního dirigentství a co musí mít dobrý operní dirigent?

V kompetenci operního dirigenta je při nastudování vše, co je v partitūře, i srozumitelnost a výraz zpívaného textu včetně recitativů. Při provedení ručí za hudební logiku – jaký dirigent, takové představení. Navíc se musí dokonale vyznat v pěvecké technice, protože v ní je základ přesvědčivého podání operních rolí, ne v diskuzích o charakteru a emocích té které postavy.

Čím byla specifická plzeňská opera, kde jste jako šéfdirigent a šéf souboru působil? A na co z doby svého působení v plzeňské opeře nejraději vzpomínáte?

Plzeňská opera měla tradičně vysokou uměleckou úroveň všech složek, hudebních i scénických. Působit v ní bylo velmi povznášející, ale i zavazující. Zažil jsem tu řadu úspěchů, rád vzpomínám na všechna plzeňská léta, která jsem tu strávil, nejraději však na pospolitost souboru v mém prvním období 1975–1980, kdy byl v Plzni ještě skutečný stálý sólistický ansámbl.

Děkuji za rozhovor.

Martina Drbušková, Vojtěch Frank

Opera

REKVIEM POD KLENBOU NEBES

V neděli 26. října zamířil soubor opery po páté do katedrály sv. Bartoloměje, aby v působivém a netradičním koncertním prostředí gotické katedrály představil další mši za zemřelé. Tentokrát šlo o dílo Michaela Haydna, jenž komponoval napříč hudebními formami, ale jeho srdce vždy patřilo duchovní hudbě. Před Haydnovým *Rekviem* zazněl výběr duchovních skladeb Adama Václava Michny, Heinricha Schütze a Františka Ignáce Antonína Tůmy. *Rekviem* zaznělo v podání sólistů Ivany Veberové, Jany Piorecké, Tomáše Kořínka a Andrije Charlamova, sboru a orchestru opery pod taktovkou Jiřího Petrdlíka.

PŘIJĎTE NASLOUCHAT ZBLÍZKA

V prostorách Velkého divadla se opět rozezní tóny, které jen tak z hlediště nezaslechnete. Řada *Operních matiné* zve na hudební setkání z bezprostřední blízkosti – tam, kde se operní hlas setkává s kouzlem komorního prostoru a každá nota má svůj příběh. V aktuální sezóně se můžete těšit na romantické operní sbory, které rozzáří mimořádně jeviště Velkého divadla svým plným zvukem 22. listopadu, dále na český meziválečný melodram, jenž se vážně i nevázně představí ve Foyer Vendelína Budíla hned zkraje nového roku 4. ledna. V neděli 15. února vystoupí mladí talenti z Konzervatoře Plzeň a sezónu uzavře 12. dubna matiné s názvem *Na mé zahradě kvetou písně*, věnované tvorbě žen skladatelek.

RAPSODIE V MODRÉM NA STEINWAY GALA

Na *Steinway Gala 2026* vystoupí renomovaný pianista Karel Košárek, laureát řady mezinárodních soutěží a umělec s širokým repertoárovým a žánrovým záběrem. Společně s orchestrem opery DJKT pod taktovkou Jiřího Štrunce provede *Klavírní koncert č. 2 F dur* Dmitrije Šostakoviče a slavnou Gershwinovu *Rapsodii v modrém*. Zazní také perly orchestrálního repertoáru 19. a 20. století – výběr z Griegových suit z *Peer Gynta* a Gershwinův *Američan v Paříži*. *Steinway Gala* se uskuteční 14. února na Nové scéně.

NETOPÝR ZPĚT NA JEVIŠTI

Na počest Johanna Strausse a výročí 200 let od jeho narození se na repertoár opery DJKT vrací okouzující opereta *Netopýr*, a to pouze v exkluzivních pěti reprízách, které se odehrají v průběhu prosince, ledna a února. Johann Strauss ml. napsal šestnáct operet, z nich čtyři tvoří nedílnou součást světového operetního repertoáru – *Cikánský baron*, *Noc v Benátkách*, *Vídeňská krev* a samozřejmě *Netopýr*. Za jeho úspěchem stojí vedle krásné hudby i originální libreto, jehož autory jsou Karl Haffner a Richard Genée. Ti nesáhli po klasickém milostném příběhu, ale vystavěli děj na zábavné komediální zápletce, která vypráví o pomstě doktora Falkeho za silvestrovský žertík, kdy jej jeho kamarád Gabriel von Eisenstein nechal sedět opilého až do rána na lavičce v kostýmu netopýra. Současné, osmnácté, plzeňské uvedení režiruje Martin Otava, hudební nastudování zaštítíl a diriguje šéf souboru opery Jiří Petrdlík.

Lady Macbeth – 1865 (2022)

„Zahod' ty berle a pojd' cvičit!“

Gaëtan Pires o cestě zpět na jeviště

Sjistou nadsázkou bychom mohli jméno Pires považovat za „brand“ v baletním světě. Když se toto jméno objeví v titulcích taneční inscenace, plzeňský divák už přesně ví, že se dočká další znamenité mužské postavy s typicky francouzským šarmem, pohybovou elegancí a výrazovou jistotou. Bohužel v posledních měsících jméno Gaëtana Pirese zmizelo a vy možná marně čekáte, kdy se tento charismatický sólista opět roztančí. Většina rozhovorů s umělci vzniká, když se jim daří, když mají na kontě nějakou výraznou roli. Tentokrát to bude jiné. Mluvili jsme o úrazu a o tom, jak se v jedné vteřině život i kariéra převrátí na ruby.

Gaëtane, co se vlastně stalo?

Zjednodušeně řečeno, nic neobvyklého. Během variace jsem chtěl choreografovi předvést perfektní vysoký skok se všemi jeho připomínkami, opřel jsem se do toho a stačil jeden špatný dopad a vážný úraz kolene byl na světě. Asi se stalo něco, co se prostě stáť „muselo“, ale to si člověk uvědomí až zpětně. Byl totiž konec června a únava z celé sezóny se už začínala ozývat. Ten večer se navíc konal konkurz na hlavní role v baletu Bajadéra a to ze sebe chcete vydat to nejlepší. Jenže pak přijde obrovská bolest a vy se ocitnete v sanitce.

Co ti bezprostředně potom běželo hlavou?

V první chvíli, že mě manželka zabije! A pak jsem taky tušil, vzhledem k mým předchozím úrazům a že jich nebylo málo, že to bude vážné. Jen jsem v tu chvíli nevěděl, jak moc vážné to bude. I fakt, že hned druhý den jsem absolvoval magnetickou rezonanci, mě jen utvrdil v předtuše, že tohle bude na dlouho. Kompletní ruptura křížového a postranního vazů, ruptura menisku a zlomenina fibule se holt nezahojí za týden.

A lékaři? Věděli si rady s tanečníkem, chápali vůbec, co obnáší příprava a výkon profesionála?

Měl jsem to štěstí, že jsem se dostal do rukou lékaře, který pracuje s aktivními sportovci, tudíž chápe potřebu fyzické kondice i skutečnou míru zátěže. Třebaže tanečníci pracují jinak se svým tělem než například atleti nebo fotbalisté,

Balet

tělesná námaha je obdobná a tělo je pro ně „pracovní nástroj“. Na druhou stranu právě fotbalisté mají svůj tým lékařů, fyzioterapeutů, kondičních či rehabilitačních trenérů, který se o ně pravidelně stará a zná každého jednotlivce. Takže následná péče po úraze je diametrálně odlišná než u běžného člověka, který je v čekárně nebo ordinaci jen dalším pacientem s pořadovým číslem. Takový tým specialistů mi u profesionálního baletního souboru chybí, rekonvalescence by mohla být účinnější a časově rychlejší.

Litoval ses, anebo ses zvedl, zaťal zuby a řídil francouzským příslovím: „Ce n'est pas honte de tomber, mais c'est honte de rester à terre.“ Není ostuda občas selhat, ale je ostudné setrvat v nečinnosti a nepřekonávat obtíže?

Upřímně, ten první moment jsem byl strašně naštvaný, možná si pamatuješ, že ze mě létala i sprostá slova. V hlavě mi vystaly otázky – budu ještě tancovat? Není tohle konec mé kariéry? Došlo i na slzy, když jsem telefonoval své ženě Kristince. Zbortily se nám všechny plány na léto, na dovolenou, cestování, jízdu na nové motorce. Člověku pak běží hlavou, proč zrovna mně a proč zrovna teď, a utápí se v tom. Vystřízlivět mi pomohl až sportovní fyzioterapeut Michal Rukavička. Na rozdíl od ostatních se se mnou vůbec nemazlil, když jsem se k němu dobelhal, rovnou řekl: „Zahod' ty berle a pojd' cvičit!“ Já si to v té chvíli nedovedl vůbec představit, ohnul jsem koleno na 30 stupňů. On byl ale neúprosný. Evidentně věděl, co si může dovolit. A přesně tento přístup mi pomohl přestat se litovat a začít na sobě makat. Před operací je nutné svaly posílit a připravit, bohužel po operaci mne to čeká znovu a ještě intenzivněji, což je trošku demotivující.

V dnešní době je moderní mít i vlastního psychologa, vyhledal jsi třeba i takovouto odbornou pomoc?

Ne, na to mám maminku. Ta je velmi energická a řekne, že to bude dobrý, nedělej z toho vědu! I když má o mě nepochybně starost, nedá to na sobě znát a maximálně mě podporuje. Pak mám taky svoje dvě holky – manželku a dcerku, a ty o mně s láskou pečují, to je lepší než jakýkoliv psycholog.

Zmiňuješ svoji ženu Kristinu, momentálně jste si vyměnili role, ona se vrátila po mateřské do baletního souboru a ty se věnuješ vaší malé dcerce. Jak si to užíváš?

Ano, moc si to užívám! Je to super! Můžu se Laurince věnovat na 150 procent! Hrajeme si, blbneme a hlavně spolu mluvíme francouzsky, jinak všude kolem sebe slyší češtinu. Jsem takový táta na plný úvazek, což mě moc baví. Ale stejně si myslím, že ženy zvládají péči o děti lépe a s jistou lehkostí, je jim to vlastní. A přestože svou dceru miluji nade vše, čas od času ji rád přenechám její mamince. Jsem normální chlap a potřebuji

se někdy odreagovat s kamarády anebo si třeba zahrát hru na počítači. Ale i přesto všechno mi chybí dosavadní balanc – v divadle si vyčistím hlavu od domova a zase naopak doma opustím myšlenky na divadlo.

Jednou jsi řekl, že kdybys nebyl tanečníkem, byl bys učitelem tělocviku. Nenapadlo tě, co by kdyby...

Pochopitelně, že s úrazem přicházejí myšlenky typu – bude mi třicet, mám rodinu, neumím nic než tančit, co bych jinak dělal. Ale rozhodně se chci vrátit na jeviště a dělat, co mě baví, a pokud bych hledal jinou novou cestu, tak spíš jako baletní mistr než jako učitel.

Máš za sebou celou řadu skvělých rolí, namátkou des Grieux, Petruccio, Julien Sorel, Čajkovský, Louskáček, Rudovous, Beno a mnoho dalších. Nemrzí tě, že nestihneš premiéru Bajadéry? Byl bys skvělý prototyp na roli vojevůdce Solora.

Příznávám, že mi to líto je. Chybí mi tanec jako takový, postrádám jeviště, diváky a současně mne mrzí, že přijdu o spolupráci s choreografem Michalem Štípou. Byl a stále je vynikající tanečník, a hlavně prvotřídní taneční partner, takže by mi mohl předat hodně ze svého umění a já bych se tak mohl ohromně zdokonalit v oblasti partnerské taneční techniky. Zejména když jsem přítomen nějaké zkoušce a nemohu se aktivně zapojit, dostavuje se lehká deprese. Na druhou stranu nacházím i něco pozitivního, neutrpí naše přátelství s Justinem Rimkem, se kterým se velmi často alternujeme v hlavních rolích a před premiérou pak vznikají nepříjemné situace, kdy sice člověk přeje kamarádovi štěstí, ale současně si představuje sebe, jak dosáhne tohoto postu.

Děkuji za rozhovor a přeji bezproblémovou operaci i bezbolestnou a rychlou rekonvalescenci! Bonne chance!

Zuzana Hradilová

LA BAYADÈRE

odkrývá sílu vášně i stínů

Ludwig Minkus / Michal Štípa

Choreografie a režie **Michal Štípa**, hudební nastudování **Jiří Petrdlík**, scéna **David Janošek**,
kostýmy **Michaela Wenzelová**
Premiéra 15. listopadu 2025 ve Velkém divadle

Justin Rimke, Afroditi Vasilakopoulou

Poprve ve své historii uvedl balet DJKT velkolepý romantický balet *La Bayadère* (*Bajadéra*), který se souborem nastudoval choreograf Michal Štípa, jeden z nejvýraznějších českých tanečníků své generace. Dvojnásobný držitel Ceny Thálie a dlouholetý první sólista Národního divadla v Praze přináší do Plzně klasiku světového repertoáru v novém, emotivně podaném nastudování. Děj nás zavádí do starověké Indie, kde tajná láska chrámové tanečnice Nikie a válečníka Solora vyvolá hněv panovníka i jeho dcery Gamzatti. Nikie umírá kvůli žárlivosti a se Solorem se setkává v „Království stínů“ – jedné z nejikoničtějších scén v dějinách klasického baletu. Pokud milujete *Labutí Jezero*, neměli byste si nechat ujít ani *Bajadéru*. Má v sobě stejnou éterickou krásu, dramatičnost a silný příběh.

Go Minakami

Balet

Karel Audy, Shiori Nirasawa

Margarida Gonçalves

Shiori Nirasawa, Riccardo Gregolin

scéna Království stínů

ODCHOD ZDEŇKA SUDKA

V úterý 14. října nás zasáhla zpráva o smrti emeritního sólisty baletu DJKT Zdeňka Sudka, jenž díky svému umění dosáhl významného úspěchu v celonárodním měřítku. Jako sólista působil v Plzni v letech 1956–1982. Z jeho sólových rolí připomeňme alespoň Gireje v *Bachčisarajské fontáně*, Mandarína v *Podivuhodném mandarínovi*, Truffaldina ve *Sluhovi dvou pánů*, Louskáčka ve stejnojmenném baletu, Escamilla v *Carmen*, Karenina v *Anně Karenině*, Romea v *Romeovi a Julii*, Rudovouse v *Labutím jezeře* či mamá Simon v *Marné opatrnosti*. Věnoval se i choreografii, převážně spolupracoval s činoherním souborem. Jeho památce bylo věnováno 23. října představení *Německé requiem*.

NA DRUHÉ STRANĚ ZRCADLA

Z kroků, které kdysi někdo vymyslel, vyrůstá každý tanečník. Ale co se stane, když začne tvořit své vlastní? Na Malé scéně se členové baletního souboru DJKT proměňují v choreografy a nechávají se vést fantazií i intuicí. Vymýšlejí pohyby, které vyprávějí jejich příběhy, a z fragmentů skládají celky s vlastním rytmem i dechem. *Baletní inspirace* pěstují odvahu objevovat a dávají prostor k růstu. Diváky čeká 14. února jedinečný večer plný neokoukaných sekvencí, překvapivých nápadů a mladé tvůrčí energie. Kromě choreografických nováčků se můžete těšit i na díla Mami Mołoniewicz, Richarda Ševčíka, Giacomu Moriho či Riccarda Gregolina.

1 | Luisa Isenring, Karel Audy (Baletní inspirace 04, 2025)

2 | Luisa Isenring, Karel Audy (Baletní inspirace 04, 2025)

3 | Jarmila Hruškociová, Richard Ševčík (Návštěva staré dámy)

Balet

NĚMECKÉ REQUIEM S ITALSKOU TANEČNICÍ A VZPOMÍNKOU

Repríza *Německého requiem*, které se odehrála 23. října, patřila hudbě a výjimečnému hostovi – italské tanečnici Chiaře Bacci, známé pro svou vytříbenou techniku a výraznou jevištní přítomnost. Chiara po absolvování prestižní taneční školy v Miláně tančila v mnichovském juniorském baletu. V roce 2023 se připojila k Ballet Dortmund, kde se prezentuje jako všestranná umělkyně, která propojuje klasickou tradici se současným uměním. Chiara Bacci představuje novou generaci italských tanečníků s mezinárodním přesahem – vyrovnaná, silná a vášnivě oddaná svému řemeslu. Repríza byla zároveň věnována památce emeritního sólisty baletu DJKT Zdeňka Sudka, který 14. října bohužel zemřel.

LOUSKÁČEK POMÁHÁ TANEČNÍKŮM V NOVÉ KARIÉŘE

Repríza klasického baletu *Louskáček*, která se uskuteční 6. ledna 2026, bude věnována Nadačnímu fondu pro taneční kariéru. Tento fond podporuje tanečníky, když se po ukončení profesionální dráhy rozhodují pro novou životní cestu, a pomáhá jim s dalším vzděláváním, rekvalifikací i hledáním nového profesního uplatnění. Zakoupením vstupenky na tento nesmrtelný vánoční baletní titul tak přispějete na činnost Nadačního fondu a podpoříte tanečníky v jejich dalším životním i kariérním rozvoji.

NOVÉ VÝZVY PRO ZNÁMÉ TVÁŘE

Každá sezóna přináší změny, překvapení i nové tváře ve známých příbězích. V baletním souboru DJKT letos diváky čeká hned několik zajímavých obměn obsazení a uměleckých výzev. Jako první u nově obsazených má svou premiéru za sebou dlouholetý sólista Richard Ševčík, který zaujal výkonem v hlavní roli Alfreda v taneční adaptaci Dürrenmattovy *Návštěvy staré dámy*, kde přesně vystihl tragikomickou rovnováhu mezi zoufalstvím a pokáním. V poetickém *Malém princ* se představí Riccardo Gregolin, který ztělesní postavu Pilota a nahradí tak zraněného Gaëтана Pirese. V roli Lišky se k Mami Mołoniewicz a Victorii Roemer přidá také Anna Pokorná, jejíž pojetí slibuje další jemnou variaci tohoto křehkého symbolu přátelství. V lednu se na Malé scéně v baletu *Geiko* objeví Karel Audy, který ztvární postavu filmového herce – elegantní a dramatickou figuru, která mu nabízí prostor pro výrazovou hloubku i herecký nadhled. Možná největší výzva sezóny čeká na Simona Carossa, jemuž šéf souboru svěřil titulní roli v klasické vánoční pohádce *Louskáček*. Tanečník tak vstoupí do světa kouzel, snů a baletní tradice, která i po staletích dokáže znovu okouzlit.

KOUZELNÉ HODINKY DOKTORA KRONERA znovu odměřují čas na magii a zázraky

Tomáš Javorský / Jan Kaňka

Režie **Vilém Dubnička**, hudební nastudování **Dalibor Bárta**, choreografie **Eva Rezová**, scéna **Vilém Dubnička** a **Andrea Pavlovičová**, kostýmy **Andrea Pavlovičová**
Obnovená premiéra 10. ledna 2026 na Malé scéně

Pavel Klimenda, Roman Krebs

Muzikál

Na Malou scénu DJKT se na samém začátku příštího roku vrátí muzikál *Kouzelné hodinky doktora Kronera* určený jak teenagerům, tak jejich rodičům či prarodičům. Poprvé byl uveden jako vítězné dílo v rámci prvního ročníku projektu INTRO, nyní na naši komorní scénu zavítá v téměř stejné podobě jako před čtyřmi lety, byť s částečně obměněným obsazením vedlejších rolí i company. Divákům nabízí tajuplný příběh plný fantazie a chytlavých hudebních čísel, nechybí dobrodružství, nadpřirozeno ani láska. Muzikál je dílem skladatele Jana Kaňky a libretisty Tomáše Javorského, kterým jsme v souvislosti s připravovanou obnovenou premiérou jejich díla položili několik otázek.

Jak jste reagovali, když jste se dozvěděli, že divadlo má zájem uvést váš muzikál na svůj pravidelný repertoár?

Tomáš: Super! Budu strašně slavný! Samozřejmě trochu žertuji. Byl jsem opravdu nadšený – náš muzikál se zařadí po bok těch, které se hrají po celém světě.

Jan: Měl jsem samozřejmě hroznou radost! O uvedení našeho díla jsem se ale dozvěděl dost nezvyklou cestou – přišla za mnou moje kolegyně ze ZUŠ v Domažlicích a gratulovala mi, že se Kouzelné hodinky doktora Kronera budou opět hrát. Bylo to zrovna před premiérou Company, ale mně zatím nikdo nic neřekl. A tak jsem se osmělil a zeptal se na rautu po premiéře, kde mi dramaturg Pavel Bár tu skvělou novinu potvrdil.

Jak vlastně vznikl námět Kouzelných hodinek a jak se rodila hudba?

Tomáš: Námět? Tak nějak to přišlo samo. Jak funguje inspirace, je mi stále záhadou.

Jan: Bylo to tradičně na poslední chvíli. Tomáš Javorský mi postupně posílal texty. Byl zrovna covidový lockdown a já byl zavřený doma s celou svou šestičlennou rodinou. Ze začátku jsem psal po nocích, ale pak jsem přišel na to, že největší klid je brzy ráno, takže jsem každý den v pět ráno rozlepil oči u počítače a kochal se Tomášovými krásnými texty. Vzpomínám si, že když jsem poprvé četl verš z písně Smutek – „Co je smutek? Milenka, která obejmě a káže srdci: shoř v palbě denních půtek, to je smutek,“ vyvolalo to u mě velkou emoční odezvu. Byl to zvláštní pocit sedět v pět ráno ve tmě rozespálý a úplně dojatý před modravě svítící obrazovkou. Jinak šlo psaní celkem hladce, měl jsem jen jediný den, kdy jsem vše, co jsem napsal, zase smazal.

Jak vzpomínáte na první uvedení vašeho muzikálu v rámci projektu INTRO? Jaké jste tehdy měli ohlasy od rodiny, kolegů, přátel, diváků?

Tomáš: Až mě překvapilo, že všechny ohlasy byly pozitivní. A přitom velmi konstruktivní. Což je samozřejmě zásluha všech, kteří se na inscenaci podíleli.

Jan: Vidět vlastní muzikál naživo je velký zážitek. Byl jsem hrozně napnutý, jak první uvedení našeho díla přijme publikum – a ohlasy byly skvělé!

Proč by podle vás měli diváci na Kouzelné hodinky přijít? Pro jaký typ publika je ideální?

Tomáš: Já je vnímám jako pohádku pro dospělé. Mají, pokud to jako autor mohu říct, rozměr filosofický, psychologický až mystický a přitom jistou zábavnost a lidskost. Je to příběh toho typu, které sám rád čtu nebo sleduji. Asi není úplně jednoduché určit přesnou diváckou adresu, ale myslím, že si v nich každý může najít nějakou inspiraci, nějakou odpověď. Alespoň tak reagovali diváci při uvedení v rámci soutěže INTRO. Rozhodně je při jejich sledování o čem přemýšlet.

Jan: Myslím, že by diváci měli přijít, protože je to opravdu krásná inscenace! A aby se povedla, nestačí mít dobré libreto a dobrou hudbu, ale svou roli hraje spousta dalších faktorů – režie, obsazení, hudební nastudování, kostýmy, choreografie... Měli jsme velké štěstí, že se koktejl těchto ingrediencí podařilo skvěle namíchat a vzniklo něco úžasného! Nad typem publika jsem při psaní hudby nepřemýšlel, ale představení se líbilo dospělým i dětem. Vře proto doporučuji Kouzelné hodinky zhlédnout všem ve věku pět až sto pět let.

Pánové, děkuji za rozhovor!

Pavel Bár

Každou roli jsem přijal s pokorou

Rozhovor se sólistou muzikálu Romanem Krebsem

Když se řekne Roman Krebs, většina plzeňských diváků si okamžitě vybaví jeho sympatický úsměv, přirozený šarm a jistotu, s jakou ovládá jeviště. Letos má Roman několik důvodů k radosti – nejenže v dubnu oslaví své pětadesáté narozeniny, ale zároveň se blíží třicet let od chvíle, kdy poprvé vstoupil na jeviště DJKT.

Po angažmá v Teplicích a Ústí nad Labem a po letech koncertování doma i v zahraničí zůstal Roman v Plzni, kde během své kariéry ztvárnil desítky sólových rolí, například v operetách *Ples v opeře*, *Země úsměvů*, *Tulák*, *Mam'zelle Nitouche* a *Rose Marie* či v muzikálech *Malováno na skle*, *Donaha!*, *Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť* nebo v klasické *My Fair Lady*, kde podruhé hraje plukovníka Pickeringa. Publikum si ho oblíbilo nejen pro jeho pěvecké mistrovství, ale i pro upřímnost a pokoru, kterou do svých rolí vnáší. S Romanem jsme si povídali nejen o jeho divadelních začátcích a oblíbených postavách, ale také o tom, co mu divadlo za ty roky dalo – a co mu ještě může nabídnout.

Kolikrát jsem si říkal, jestli bych se pro divadlo rozhodl znovu – asi ano. Náhody podle mě neexistují.

V nové inscenaci Kouzelné hodinky doktora Kronera hraješ hodináře, který má schopnost zastavit čas. Oslovila tě nějak tato metafora? Přemýšlel jsi někdy, co bys s takovou mocí udělal v reálném životě?

Myslím si, že tato myšlenka se už zrodila v nejedné hlavě a není nijak nová. Samozřejmě, když jsem prožíval něco krásného spolu se svými dětmi nebo blízkým člověkem nebo byl uchvácen něčím, co mě opravdu zaujalo, najednou jsem nehleděl na to, kolik je zrovna na hodinkách. Chtěl jsem čas zastavit a mít možnost tu chvíli náležitě vychutnat. Ale všichni víme, že čas neúprosně plyne a odtikává všem stejně...

Muzikál

Tohle téma času se k tobě teď symbolicky hodí – čeká tě jubileum, a to jak životní, tak pracovní. Přemýšlíš spíš bilancujícím způsobem, nebo se díváš dopředu?

To číslo mě spíš děsí, člověk sám sobě počítá trochu pomaleji a čím jsem starší, tím víc mám pocit, že to pěkně utíká. Život mě naučil, že je lepší moc se neohlížet, ale hledět vpřed. Dívám se dopředu, rád bych v životě ještě něco stihnul a na to, co bylo, si rád nostalgicky zavzpomínám. Ale to je asi vše, už jsou to jen vzpomínky...

Máš vystudovaný operní zpěv a v době, kdy jsi do Plzně nastupoval, uváděl soubor především operetní díla. Jak vnímáš proměnu směrem k moderním muzikálům?

Konzervatoř mi dala dobrý základ v operním zpěvu, takže když jsem v roce 1996 nastoupil do tehdejší operety, bylo to pro mě přirozené prostředí. Jsem rád, že jsem ještě zažil dobu operetních bardů a krásná léta s tímto žánrem. Život je ale stále v pohybu, a tak se i opereta u nás pomalu proměnila v muzikál. Díky své pedagogické činnosti vidím, že zájem mladé generace je upřen jiným směrem a že u nich muzikál vede. Sám za sebe vnímám tuto proměnu jako člověk, který začínal zpěvem populárních dobových písní s různými orchestry, a s touto transformací nemám osobní problém. Za všechny mohu jmenovat muzikál *Chyť mě*, jestli na to máš, který jsem si jako otec hlavního hrdiny opravdu užil a těšil se na každé představení.

Jsou i jiné role nebo inscenace, které se ti zažraly pod kůži? Nebo naopak – existuje nějaká, která tě potrápila víc, než jsi čekal?

Operetních rolí bylo mnoho a na všechny rád vzpomínám stejnou měrou, užil jsem si ten čas dosyta. Z těch muzikálových inscenací jsem měl nejraděj zmíněnou *Chyť mě*, jestli na to máš a Josefa. Díky „klanu“ Bártů jsem byl obsazen do role řídícího Kartáka v muzikálu *Kozí válka*, tu jsem měl moc rád, a Pickeringa si užívám dokonce podruhé. Ale musel bych vyjmenovat i další, abych byl spravedlivý, ale na to je malý prostor. A vlastně se těším i na to, co přijde, a na to, na co jsme si s Pavlem Klimendou už tak trochu sáhli v projektu *INTRO*, na *Kouzelné hodinky*. Nevím, jestli mě nějaká inscenace vyloženě potrápila, ale vzpomínám si, že jsme v Komorním divadle hráli operetu *Piráti z Penzance*, kde jsme spolu s kolegou Liborem Zavislanem alternovali v roli Generála, otce asi deseti dcer. Celé první jednání jsme vždy čekali na finále, kdy jsme vcházeli po schodišti do společnosti s písní na rtech. Písnička byla hrozně upovídaná, tři sloky v rychlém tempu, a když bylo po všem, měli jsme radost, že jsme nepopletli text. To byla skutečná naše noční můra.

Během plzeňského angažmá jsi zažil pět šéfů – Miroslava Doutlíka, Jana Ježka, Romana Meluzína, Lumíra Olšovského a nově kolegu Josefa Hruškociho. Jak moc se osobnost šéfa odráží na atmosféře souboru?

Do Komorního divadla mě angažoval v roce 1996 Miroslav Doutlík, měl jsem ho moc rád a od začátku jsem měl také krásné příležitosti. Myslím si, že osobnost šéfa je pro soubor velice důležitá. Pokud bude moc měkký, lidé mu brzy polezou po hlavě, bude-li hodně tvrdý a nesmlouvavý, nebudou ho mít rádi, ta hranice je velmi křehká. Ale hlavně musí soubor motivovat a někam vést. Musím se přiznat, že nynější odchod Lumíra Olšovského mě osobně zasáhl. Devět let se souboru pečlivě věnoval, režíroval a sám s námi na jevišti hrál, má můj obdiv! Věřím, že Jozef Hruškoci půjde v jeho šlépějích a že bude dobrým šéfem, kterého budou mít lidé rádi!

Na začátku kariéry ses věnoval i taneční hudbě a šest let jsi se skupinou jezdil na zahraniční turné. Máš ještě čas a chuť věnovat se tomuto žánru?

Při angažmá v divadle a pedagogických povinnostech mi na to už nezbývá čas ani energie. Někdy je mi to i líto, ale nemůžete být všude a všechno se nedá stihnout

Zmínil jsi, že také učíš. Stává se ti, že tě studenti inspiroují nebo přimějí dívat se na věci jinak?

Často mě až překvapí, na co mladí lidé myslí, co v dnešní tak složité době řeší za problémy, a vzpomenu si při tom na své vlastní děti Josefa a Aničku, jaké bylo jejich dětství. Vidím před sebou ty své děti a mluvím s těmi dnešními, jako by to byly ony. Někdy je velice zajímavé a oboustranně inspirativní vidět najednou svět dětskýma očima a sdílet jejich problémy, protože hodina zpěvu není jen samotné zpívání, ale i trocha psychologie. Někdy se setkáte s žákem, u kterého mají rodiče větší zájem než dítě samotné, pak není něco v pořádku. Výhra je, když jste oba na stejné vlně. Pak vás to také jinak baví. A když vám dítě bezelstně sdělí, že do sboru nebo na hodiny zpěvu chodí nejraději ze všech kroužků, pak není co řešit.

A na závěr – je nějaký titul, ať už operetní nebo muzikálový, ve kterém by ses rád objevil?

Nemám žádnou vysněnou roli, vždy jsem přijal každý úkol s pokorou a vědomím, že jsem jen malé kolečko v hodinách, a o žádnou roli jsem neškemral, a i tak jsem si zahrál krásné role. Teď už se moc těším na „Hodináře“.

Děkuji za rozhovor, a ať tě i dál potkávají role, které tě chytanou a nepustí.

-mar-

MUZIKÁLOVÝ DRACULA MÁ I PO TŘICETI LETECH NESMRTELNÝ ŠARM

Legendární muzikál *Dracula* má za sebou oslavu, jakou by mu mohl závidět i sám kníže temnot. O víkendu 18. a 19. října se na Nové scéně slavilo 30 let od světové premiéry kultovního díla Karla Svobody, Zdeňka Borovce a Richarda Hese, které 13. října 1995 poprvé okouzlo diváky v pražském Kongresovém centru. DJKT je vůbec prvním českým mimopražským divadlem, které se do tohoto temně romantického příběhu mohlo pustit – a oslavy proběhly přesně tak, jak se na *Draculu* sluší: s plášti, špičáky, krajkami a svítem měsíce. Diváci přišli v kostýmech upírů, vampýrek i jiných bytostí noci a vytvořili atmosféru, na kterou se jen tak nezapomene. Děkujeme všem, kdo byli u toho! Bylo to nesmrtelné! Stejně jako muzikál *Dracula*.

PLZEŇSKÝ DRACULA VYCHÁZÍ NA CD!

Po výběrovém albu *Na muzikál do Plzně* a nahrávce muzikálu *Kozí válka* vydává DJKT třetí CD, tentokrát s výběrem nejslavnějších songů z legendárního muzikálu Karla Svobody, Zdeňka Borovce a Richarda Hese *Dracula*. Na nově desce najdete celkem 23 nejslavnějších čísel v podání plzeňských interpretů. Album vyjde na přelomu roku a zakoupit ho můžete v pokladně předprodeje i ve foyer před představeními. A jako bonus bude v každém balení nového CD vloženo malé překvapení!

- 1 | Jozef Hruškoci, Pavel Vitek, Martin Holec, Janis Sidovský
- 2 | Martin Holec
- 3 | Lumír Olšovský, Charlotte Režná
- 4 | Lucie Zvoníková, Tamara Machová (pěvecký kroužek Křimičáci)

Muzikál

MUZIKÁLOVÁ HVĚZDNÁ JÍZDA OVLÁDLA NÁMĚSTÍ REPUBLIKY

V sobotu 23. srpna si návštěvníci Festivalu na ulici užili energií a muzikálovými hity nabitý koncert. Multižánrový festival každoročně koncem prázdnin nabízí pestrý program nejrozličnějších žánrů na několika scénách přímo v historickém centru Plzně. Členové souboru předvedli strhující show plnou slavných muzikálových hitů. Zazněly melodie z titulů jako *Jesus Christ Superstar*, *Cats*, *Six*, *Elisabeth*, připravované *Sestry v akci*, ale i z českých muzikálů *Dracula* či *Kozí válka*.

LOCHOTÍN OŽIJE MUZIKÁLEM MAMMA MIA!

Desátý ročník Noci s operou přinese publiku mimořádný zážitek – nejslavnější hit-muzikál *Mamma Mia!* uvedený pod širým nebem. Po velkolepých operních produkcích se diváci mohou už potřetí těšit na muzikálovou inscenaci v lochotínském amfiteátru, a to hned ve třech termínech – 25., 26. a 27. června 2026. Uvedením muzikálu v jubilejním ročníku Noci s operou DJKT symbolicky otevírá novou dekádu, v níž chce dál střídat operu, operetu a muzikál. *Mamma Mia!* zazní v českém překladu, režisérem inscenace bude stejně jako v případě *Elisabeth* a *Draculy* Lumír Olšovský. Na rozdíl od předchozích lochotínských muzikálů vzniká tato inscenace výhradně pro amfiteátr – o to víc stojí za to být u toho. Divadlo navíc nabízí limitovaný počet VIP vstupenek s doplňkovým programem a možností setkání s účinkujícími.

MY FAIR LADY SE UŽ TĚŠÍ NA JARO

Muzikálová klasika *My Fair Lady* o prostořeké květinářce Elize Doolittleové a její nečekané proměně pod vedením mrzutého profesora Henryho Higginse oslavila 7. října svou 60. reprízu. Atmosféra byla výjimečná – publikum si užilo autogramiádu a focení s představiteli hlavních rolí, o přestávce pak i stylový plesový tanec s Lízou a Higginsem. Další tři večery byly trochu adrenalinové – Natálie Dvořáková pohotově zaskočila hlavní roli za Charlotte Režnou a potvrdila, že na jevišti DJKT není nic nemožné. Ještě jednou jí děkujeme za nasazení a elán, které do postavy vložila. Připomínáme – poslední tři reprízy oblíbeného titulu v této sezóně si můžete užít jen v dubnu.

MUZIKÁLOVÁ ALEJ V KŘIMICÍCH

V neděli 9. listopadu vysadili členové souboru muzikálu DJKT v Křimicích vlastní alej! U příležitosti listopadového 200. výročí narození Pavla Švandy ze Semčic, zakladatele stálého českého divadla v Plzni, zasadili muzikáloví herci pod vedením původce myšlenky „muzikálové aleje“ Lumíra Olšovského a šéfa souboru Jozefa Hruškociho celkem 23 ovocných stromků – jabloně, hrušně, švestky a třešně. Stromy a jejich plody tak v lokalitě u Křimické pláže budou v budoucnu připomínat současné plodné období plzeňského muzikálu. A aby alej zdárně rostla, budou o ni v nejbližších letech pečovat také děti z místního hudebního kroužku Křimičáci, které se spolu s rodinami a členy fanclubu podílely i na její výsadbě.

JAKUB A JEHO PÁN připomínají, že jedinečnost našich osudů je jen v opakování téhož

Milan Kundera

Režie **Adam Doležal**, dramaturgie **Klára Špičková**, výprava **Agnieszka Pátá-Oldak**
Premiéra 13. prosince 2025 ve Velkém divadle

Jaroslav Matějka a Martin Stránský

„Narodil jsem se prvního apríla. To má svůj
metafyzický význam,“ prohlásil kdysi
Milan Kundera.

Světznámý český a francouzský spisovatel (1929 Brno – 2023 Paříž) pochází z rodiny hudebního pedagoga, klavíristy a rektora JAMU Ludvíka Kundery, což se projevilo i v jeho celoživotním zájmu o hudbu. Je bratrance básníka, překladatele, dramatika a kritika Ludvíka Kundery. Do literatury vstoupil jako básník a dramatik, nakonec se celosvětově proslavil jako romanopisec a esejista. Vystudoval FAMU (1952), kde poté (až do roku 1970) vyučoval světovou literaturu. Velký ohlas získal jeho projev *Nesamozřejmost existence českého národa* na sjezdu Svazu československých spisovatelů v roce 1967. Od roku 1975 žil se svou druhou ženou Věrou v emigraci ve Francii. K jeho druhému sňatku (1963), u něhož asistovali jen dva svědci, se váže jedna z typických kunderovských legend. Po kontrole občanských průkazů, těsně před obřadem, si prý spisovatel prohodil místo se svým svědkem Vojtěchem Jestřábem. Ceremoniářka ani oddávající si ničeho nevšimli. Jestřáb se do oddacího listu podepsal jako Kundera, Kundera jako Jestřáb. Velikán české literatury byl tedy desítky let ženatý neženatý. Údajně. Jeho manželka nemanželka každopádně dlouhá léta řídila veškeré jeho literární záležitosti, byla mu agentkou i asistentkou. A kdyby někdo Kunderovým přátelům v šedesátých letech řekl, že Kundera prožije zbytek života s jedinou ženou, vysmáli by se mu.

V roce 1979 po napsání díla *Kniha smíchu a zapomnění* byl zbaven československého občanství, v roce 1981 získal občanství francouzské. Až v roce 2019 mu bylo

vráceno státní občanství české. Kunderovy prózy (zejm. *Žert*, *Nesnesitelná lehkost bytí* a *Nesmrtelnost*) patří mezi nejčastěji překládaná díla ve světě. Několik románů vydal po odchodu do Francie pouze ve francouzštině a překlady do češtiny dlouho nikomu nesvěřoval, chtěl je podniknout sám. Vzhledem ke zdravotním okolnostem svěřil nakonec první překlad do češtiny (*Slavnost bezvýznamnosti*) Anně Karenině, která se tímto stala jeho dvorní překladatelkou. „Dlouho jsme si mysleli, že by to mohl Milan přeložit sám, ale teď už to nejde... Pokud to dopadne dobře, tak další by měla být *Nevědomost*,“ svěřila v rozhovoru pro časopis Host (2019) Věra Kunderová.

Svou divadelní hrou *Jakub a jeho pán* vzdal Kundera počátkem 70. let poctu jedné z největších rozkoší: rozkoši z vyprávění. Putování plebejského sluhu Jakuba a jeho pána, pěšky a bez koní, přináší divákům milostné dovádění, intriky a příběh jednoho velkého přátelství. Inspiroval se románem *Jakub fatalista* od Denise Diderota, francouzského osvícence a encyklopedisty.

Hrají: **Jaroslav Matějka** (Jakub), **Martin Stránský** (Pán), dále **Jan Maléř**, **Nicole Tisotová**, **Eliška Vocelová**, **Matyáš Darnady**, **Michal Štěřba**, **Jana Kubátová**, **Jana Ondrušková**, **Marek Mikulášek**, **David Kubát**

„*Jakub Fatalista* je jedna nesmírná hlasitá konverzace. Je výbuchem drzé svobody bez autocenzury, exploze erotiky bez sentimentálního alibi. Diderotův román je holá scéna bez dekorace; Odkud přišli? Neví se. Jak se jmenují? Co je nám po tom. Jak jsou staří? Ne, Diderot neudělá nic, aby nám dal uvěřit, že jeho postavy skutečně existují v konkrétním čase. V celých dějinách světového románu představuje *Jakub fatalista* nejradikálnější odmítnutí realistické iluze a estetiky psychologického románu,“ napsal Milan Kundera.

Autor už tehdy věděl, že jediná možnost, jak hru v Čechách uvést, je pod cizím jménem. Tohoto úkolu se ujal Evald Schorm, sám postižený nepřízní tehdejšího režimu. A když už byl Milan Kundera v emigraci, v roce 1975 ji ve světové premiéře uvedlo Činoherní studio v Ústí nad Labem v režii

Ivana Rajmonta. Do hlavních rolí režisér obsadil Jiřího Bartošku a Karla Heřmánka. Představení se stalo kultovním. Ke své variaci na Diderota, která je podle autora velkou „poctou Diderotovi“, Milan Kundera dále podotýká: „*Je polyfonií, tři historie nejsou vyprávěny jedna za druhou, ale jsou vzájemně propleteny. Je technikou variací, tři historie jsou tři variace na společné téma.*“ Radostně se v ní kochá opakuji se lidskou pošetilostí. Skepticky přemýšlí nad tím, „*co je psáno tam nahoře*“, a zdali jsme jako divadelní postavy napsáni dobře, či nikoli. Vytříbenou komediálností pokládá otázky v nejistém světě, kde víme jen to, že jdeme vpřed a „vpřed“ – to je všude.

O věčném putování sluhu a jeho pána moderními západními dějinami dále v Paříži roku 1981 napsal: „*S negramotným venkovem jako sluhou odešel Don Quijote jednoho dne ze svého domu, aby bojoval s nepřáti. Sto padesát let po něm upravil Toby Shandy svou zahradu na maketu bojiště; tam se oddával vzpomínkám na válečnické mládí doprovázen věrně svým sluhou Timem. Ten kulhal přesně jako Jakub, který deset let poté bavit svého pána během jeho cesty.*“ (pozn. Denis Diderot: *Jakub fatalista*). „*Byl stejně užvaněný a umíněný jako o sto padesát let později v rakousko-uherské armádě Švejk, který obveseloval a děsil svého pána oblažtanta Lukáše. O třicet let později se pán a sluha z Beckettova Konce hry už ocitají na zcela vylidněné scéně světa. Cesta skončila.*“

„*Napsal jsem Jakuba a jeho pána pro svou intimní potěchu. [...] Místo podpisu roztrousil jsem v textu několik vzpomínek na předchozí knížky: dvojice Jakuba a jeho pána je evokací dvojice přátel ze Zlatého jablka věčné touhy (Směšné lásky); najdete tam narážky na Ptákovinu, na Život je jinde a též na Valčík na rozloučenou. [...] Tvář v tvář věčnosti ruské noci prožíval jsem v Praze násilný zánik západní kultury jako takové, jaká byla počata na úsvitu Novověku, založené na individuu a jeho rozumu, na pluralismu myšlení a toleranci. V malé západní zemi žil jsem zánik Západu. [...] V Praze, městě velkého loučení, slyšel jsem jejich vzdalující se smích. Lpěl jsem na tom smíchu s láskou a s úzkostí, s jakou se lpí na věcech křehkých a pomíjivých, které jsou odsouzeny.*“ (Milan Kundera, Paříž 1981)

Klára Špičková

VTIP v limitované sérii: patnáct večerů s ironií i citem

Margaret Edson

Překlad **Zuzana Ščerbová**, režie **Adam Doležal**, dramaturgie **Zdeněk Janál**, scéna **Michal Syrový**,
kostýmy **Agnieszka Pátá-Oldak**, hudba **Petr Zeman**
Česká premiéra 25. října 2025 na Malé scéně

Apolena Veldová

Koncem října se na Malé scéně uskutečnila česká premiéra amerického dramatu *Vtip*, oceněného Pulitzerovou cenou. *Vtip* nabízí divákům silný emocionální zážitek, který spojuje humor, nadhled i hlubokou lidskost, a bude uveden v limitované sérii patnácti repríz. V hlavní roli exceluje Apolena Veldová, pro niž je postava Vivian mimořádnou hereckou příležitostí i osobní výzvou.

Autorka Margaret Edson zde rozehrává s jemnou ironií a černým humorem silný příběh brilantní profesorky literatury, která se s neúprosnou upřímností vyrovnává s vážnou nemocí i sama se sebou. Při psaní vycházela ze svých pracovních zkušeností v nemocničním prostředí a vytvořila mimořádně silný, lidský text o důstojnosti, humoru i odvaze čelit těžkým chvílím. V e-mailu adresovanému plzeňskému divadlu z americké Atlanty, kde žije, přiblížila svůj pohled na postavu Vivian těmito slovy: „Lidé, kteří mě znají jako kamarádku, nevidí mezi profesorkou Bearingovou a mnou žádnou podobnost. Lidé, co mě znají velmi dobře, vidí, že jsme naprosto stejné. Obě jsme absolutisté. Existuje pro nás určitý způsob, jak by věci měly být, jakýsi standard. Nicméně existuje i lék na takovou povýšenost. Od roku 1992 jsem učitelkou. A ve škole nikdy nic nefunguje podle plánu. Nic není tak, jak by mělo být. Takže i když jsme stejné, je tu jeden rozdíl: já jsem se poznala a sama se sebou si poradila. Nikdy se nepřestávám smát sama sobě. Tak pompézní! Tak neústupná! Tak směšná.“

Podcast k inscenaci
Vtip si můžete
poslechnout zde

Libor Stach, Apolena Veldová, Klára Kuchinková

Monika Šváblová, Apolena Veldová

Miloslav Krejsa, Apolena Veldová

Klára Kuchinková, Apolena Veldová

Všichni musíme být zodpovědní. To je moje hlavní krédo

Rozhovor se šéfkou činohry a herečkou Apolenou Veldovou

Apolena Veldová je velkým pojmem v divadelní profesi. Jako herečka dlouhá léta působila v Národním divadle moravskoslezském, ve Švandově divadle v Praze a nakonec v Divadle Josefa Kajetána v Plzni. Vytvořila desítky významných divadelních postav, aktivně pracuje v rozhlasové tvorbě, známa je i z četných dabingů, věnuje se pedagogické činnosti. V Plzni se jako šéfka souboru činohry od roku 2019 podílela na budování souboru a jeho směřování. Díky svému synovi se stala babičkou a letos se rozhodla šéfování činohry předat dál. Do souboru se naštěstí vrací v plném úvazku jako herečka.

V jednom z mnoha rozhovorů, které jsi při různých příležitostech poskytla, mě zaujala tvá věta: „Na jevišti je důležité myslet.“ Jak jsi to myslela?

Především jsem tak byla vychovávána. Pak jsem na Pražské konzervatoři studovala u pana Radovana Lukavského, který byl prototypem „myslícího herce“, tedy inteligentního, vzdělaného a chytrého člověka, který nám kladl na srdce, že je důležité hledat emoce, ale zároveň roli vždy tzv. rozklíčovat. Já proto vždy postavu, kterou ztvárňuji, беру trochu jako křížovku. Je v ní spousta tajemek a k nim se musíš nějakým způsobem dobrat. Vyplňuješ její políčka a pak ti třeba ta tajemka vyjde nebo ta prázdná políčka odhadneš. Vyplňuješ je ty, vyplňuje je režisér, scénograf, a především je také vyplňují tvoji kolegové, protože divadlo je akce a reakce. Ale tvůj prvotní vstup je, že si něco o té hře a své postavě myslíš.

Činohra

Ve své současné práci, v roli Vivian ve hře Vtip, už máš vyplněnou tajemku?

No, zrovna tahle role je v tomto smyslu specifická. U Vivian to bez myšlení nejde. Sama hra je komplikovaná, má několik vrstev, různorodé myšlenky, druhy sdělení. Také obsahuje verše, jejichž obsah je složitý, komplikovaný, a přesto musí být divákovi sdělný. Bez přemýšlení by se ve hře herec i divák ztratil, protože v tomto případě jsou emoce spíše skrývány, než aby pomáhaly porozumění hry. Vivian je profesorkou literatury a je velice chytrá, dokonce až tak, že jí přehnaný intelekt v podstatě zničí život.

Na kterou svou divadelní postavu v Plzni vzpomínáš nejraději?

Na Margaret Thatcherovou v Linii krásy.

Protože jsi skrytá Margaret Thatcherová?

Protože s mnoha věcmi v ní souzním, to ano, ale protože mě bavila ta práce s režisérkou Natálkou Deákovou. Původně jsem v inscenaci měla mít jen jeden monolog. A nakonec jich tam bylo víc, takže to evidentně začalo se mnou bavit i Natálku. A také jsem během tohoto zkoušení mohla na jevišti – v kanceláři Margaret Thatcherové – zpracovávat daně svých kamarádů... mohla jsem na jevišti počítat a zároveň přitom tvořit roli.

Kdybys nedělala herectví, daně, kdybys nám nešéfovala, co bys dělala?

Pokud jde o příští životy, ráda bych se narodila na některém z Azorských ostrovů a pracovala bych tam třeba v kavárně. Klidně. Mě vždycky bavilo poznávání nových věcí. Asi bych neuměla něco kreslit nebo rýsovat, nemám vůbec prostorové vidění, ale zrovna si říkám, že mě vlastně mrzí, že jsem nikdy nevyzkoušela nějakou manuální práci. Ale zas – musela by být tvořivá. Určitě bych nechtěla celý život učit. Zajímala by mě diplomacie. Zahraniční zpravodaj, ten by mě taky bavil... V době, kdy jsem si vybírala povolání, jsem zvažovala i novinářinu, ovšem táta řekl: „Přece nechceš dělat novinářinu pro komunisty, to je úplný nesmysl.“ Což byla pravda. Nevím ale, co by mi řekl v této době.

Co byl ten moment, kdy sis řekla – tak já to šéfování zkusím. Připomenu jen, že jsi sice dál hrála, ale dost často jsi režisérům odmítala nabídky velkých, a dokonce i středních rolí.

Budu citovat Vivian z naší nové inscenace Vtip, která říká: „Před výzvami nikdy neustupuji.“ Kromě toho, že to byla velká výzva, tak na druhou stranu jsem tak trochu „zbyla“. Kdysi jsme si v ostravském divadle s kolegou hercem Honzou Fišarem říkali: „Aha, hrajeme spolu, protože jsme si zas zbyli.“ Tak tady jsem zbyla pro to šéfování já. Je ale pravda, že jsem měla

Linie krásy (2018)

pocit, že za mnou stojí většina souboru, a to byl rozhodující faktor. Pokud do mě soubor vkládá důvěru, neměla bych ho zklamat. Navíc, jak už jsem řekla, baví mě poznávat nové věci, překonávat překážky, zvládat výzvy. Ale je pravda, že takové výzvy často poznamenají psychiku, zdraví, kamarádství, volný čas. Naštěstí ne rodinu.

Co jsi zažívala, když ses jako herečka najednou ocitla na „té druhé straně barikády“ – plánování, zodpovědnosti, rozhodování, a to i nepříjemného rozhodování...

Zjistila jsem, že by si to měl vyzkoušet každý z nás. Každý herec. Nahlédneš na druhou stranu a zjistíš, že řešení problémů není tak jednoduché, jak nám v herecké šatně připadá. Že existuje spousta rovnic o více neznámých, spousta složité diplomacie a kroků, které musíš podniknout, abys dosáhla aspoň dílčích cílů. Když jsem třeba řekla, že některé role hrát nebudu, jak jsi sama říkala, nebylo to jen proto, že jsem měla upřímný pocit, že by je měl hrát někdo jiný.

Zodpovídala jsem za rozdělování úkolů pro členy souboru, za jejich herecký rozvoj a v neposlední řadě za jejich pracovní spokojenost. Měla jsem dojem, že daný herecký úkol potřebuje někdo jiný, protože já měla svůj vlastní – šéfování. Ano, asi jsem musela potlačit své herecké ego, své herecké touhy a přání, ale naštěstí už mi není dvacet, kdy jsem chtěla hrát všechno. Tohle si už sama v sobě dokáži zpracovat.

Které vlastnosti a schopnosti jsou pro jakéhokoliv šéfa podle tebe důležité?

Musí být psycholog anebo musí mít někoho, kdo mu včas a dobře poradí. Musí být rozhodný, musí být v něčem egoistický, a to myslím šéfovsky, ne herecky... Na druhou stranu musí být i tolerantní, zodpovědný, diplomatický, někdy i vstřícný..., no je toho spousta.

Pravda (2022)

Měla jsi někdy ideálního šéfa?

Ano, měla... Ty chceš to jméno, vid' Juraj Deák.

Ale já nečekala, že řekneš jeho. Měl nějakou vlastnost, kterou bys naopak oželela?

Asi to není debata přímo o Jurajovi nebo jiném konkrétním režisérovi, ale mně vlastně na všech šéfech a lidech obecně vadí, když káží vodu a pijí víno. Když někdo hlásá, jak by měl ten který soubor a herci v něm fungovat, a pak to zpochybní svým vlastním jednáním. To mně vadilo a vadí nejen u šéfů, ale i u režisérů a hereckých kolegů. Prostě když se rozhodnu, že něco budu dělat, tak se tomu věnuji a neodbíhám od rozdělané práce k jiné. Musím si svůj čas pečlivě dělit. I když jsem se jako šéfka mohla obsadit do velkých rolí, snažila jsem se ukázat, že herec má divadlo mimo jiné také sloužit. Proto mi nevadilo hrát menší role. Pokud chce být herec součástí souborového divadla, často musí něco obětovat. Čas, energii, někdy i ideály. Covid nám to zkomplikoval, myslím, že jsme

Radúz a Mahulena (2023)

si zvykli na pohodlnost. Ale každý je přeci odpovědný sám za sebe, za svá rozhodnutí. Za svůj čas. A zároveň za společnou tvůrčí práci na inscenaci. Za to, že to mezi námi na jevišti funguje, za to, že je dobrá nálada, i za to, že přijdu včas.

Myslíš, že v dnešní době to mají herci s obživou těžší?

Nevím. Často slyším, že teď si přeci herci musí přivydělat, aby se uživil. Ale tak tomu bylo vždycky. Nikdy jsme se neuživil jen divadlem. Vždycky jsme museli hledat ještě jinou uměleckou práci. Jen jsme si ji museli naplánovat. Vzpomínám si, jak jsme v Ostravě, když začal po revoluci dabingový boom, dopoledne zkoušeli, odpoledne jsme běželi do studia, pak na večerní představení a v noci jsme měli v tom studiu spacáky a točili jsme znovu. Jiný čas jsme nenašli. A nikoho z nás ani nenapadlo, aby řekl: Hele, promiň, já nepřijdu pozítří na zkoušku, protože mám dabing. To prostě neexistovalo. A z toho vzešla slavná věta jednoho pana režiséra: „Vy jste nechali duši v dabingu.“ Víím, že to zní „staře“, víím, že hereckých možností mimo divadlo je teď daleko víc, ale rozhodnutí o prioritách je opět jen na každém z nás.

Co bys chtěla popřát nastupujícímu novému šéfu činohry se znalostí Plzně s tím, že ty moc dobře víš, do čeho jde.

Pevné nervy. Dobrou náladu. A nejvíc bych popřála našemu souboru, abychom mu všichni byli oporou.

Díky za rozhovor.

Klára Špičková

Celý rozhovor si můžete přečíst na www.djkt.eu

Činohra

Nicole Tisotová, Matýáš Greif (Požár)

DOZNÍVÁ POŽÁR I RICHARD III. – DERNIÉRY NA OBZORU

Pozoruhodný a divoký *Požár* uzavře svou plzeňskou kapitolu derniérou 16. prosince na Malé scéně. Plzeňské zpracování hry jednoho z nejvýraznějších dramatiků současnosti Rolanda Schimmelpfenniga propojuje osobitě herectví se zpěvem a tancem i důmyslnou práci s nevšední scénografií a slovanským folklorem. Konec čeká i slavného *Richarda III.* Posledními svědky jeho intrik se stanou diváci 20. ledna na Nové scéně. V modernějším pojetí s doprovodem živé hudby rockového rázu uvidí slavného padoucha z jeho vlastního pohledu, s nímž však divák může do jisté míry i sympatizovat. Obě inscenace – Schimmelpfennigův *Požár* i Shakespearův *Richard III.* – spojuje silné téma lidské vášně a sebezničující touhy po moci. Každá svým jazykem ukazuje, jak snadno se hranice mezi obětí a viníkem může rozpustit – a že i v temnotě může být cosi podmanivě lidského.

DO PODCASTU PŘÍCHÁZÍ NOVÉ HLASY

Podcast *PODTEXT* činohry DJKT vstoupil do letošní sezóny s novými moderátory – herci Michalem Štěrbou a Kamilou Šmejkalovou, kteří posluchače provedou cyklem *Premiéra*. K oblíbeným řadám *Téma*, *Profil* a *Dramaturgické úvody* totiž přibyla novinka, která každou středu před premiérou představí chystaný titul. První díl se věnoval inscenaci *Vtíp*. Celou sezónu ale odstartovalo povídání o scénografi a kostýmech s hostem Petrem Vítkem. Všechny díly Podtextu najdete na webu DJKT, Spotify, SoundCloudu a nově i na Apple Podcasts.

KOMEDIE O LŽÍCH A MANŽELSTVÍ.

PRAVDA SE VRACÍ NA SCÉNU

Na repertoár se na pouhých pět repríz vrátí konverzační komedie Floriana Zellera *Pravda* – chytrá, svižná a dokonale rozehraná hra o tom, že lhát s půvabem může být téměř umění. Autor se v ní trefuje do partnerských vztahů i do lidské schopnosti popírat skutečnost, když se to hodí. O strhující tempo se postarají Michal Štěřba, Apolena Veldová, Jana Ondrušková a Jaroslav Matějka, kteří nechají naplno zaznít situace, v nichž jen tak nerozeznáte, kdo koho vodí za nos. Odkrýt lháře můžeme poprvé 25. a 30. ledna.

Zuzana Ščerbová, Vladimír Pokorný (Richard III.)

Jana Ondrušková, Matýáš Darnardý, Zdeněk Hruška

PLZEŇŠTÍ HERCI BAVILI PRAHU: ČINOHRANÍ VE VALDŠTEJNSKÉ ZAHRADĚ

Činohraní – energická hudební show herců DJKT – představilo svou tvorbu v Praze na Dnech Plzně v Senátu. Akce, která se konala 6. září ve Valdštejnské zahradě, připomněla deset let od projektu Evropské hlavní město kultury 2015 a představila Plzeň jako město filmu, kreativity a řemesla. Činohraní se postaralo o hudebně-divadelní zážitek plný energie, humoru a plzeňského temperamentu.

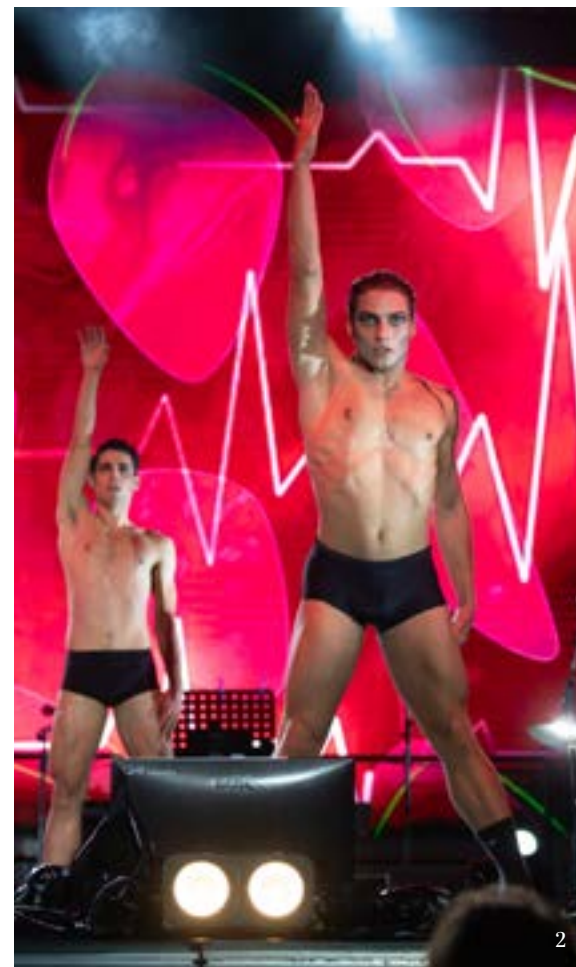

DJKT LIVE! ROZZÁŘILO NÁMĚSTÍ

V neděli 14. září se náměstí Republiky proměnilo v otevřené jeviště – Divadlo J. K. Tyla totiž vystoupilo ze svých scén a rozeznělo centrum města koncertem *DJKT Live!* připomínajícím projekt Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015. V jeden večer se tu potkaly všechny soubory: majestátní operní árie střídaly svižné muzikálové hity, baletní ladnost se mísila s napětím činoherního melodramu. Zázrakem večera bylo propojení obou orchestrů, operního i muzikálového, které hrály z prostor Nového divadla – jejich hudba i obraz proudily živě na náměstí. Zpěváci, tanečníci a herci tak dýchali s publikem jedním tempem a město se na chvíli stalo jevištěm bez hranic. Poděkování patří společnosti DISK system za technické zabezpečení a stream, díky nimž mohl vzniknout večer, na který se v Plzni jen tak nezapomene.

- 1 | Nicoló Marchi,
Jarmila Hruškociová,
Riccardo Gregolin
- 2 | Simone Coluccio, Giacomo Mori
- 3 | Adam Rezner, Pavel Režný
- 4 | Jiří Pokorný, Eliška Bartáková,
Martin Otava
- 5 | Albert Pechmann,
Marek Mikulášek
- 6 | Ivana Veberová

PRŮVOD VENDELÍN PODESÁTÉ OTEVŘEL NOVOU SEZÓNU

Divadlo J. K. Tyla se 2. září rozloučilo s létem a přivítalo novou divadelní sezónu tradičním Průvodem Vendelín. Průvod se vydal z Mlýnské strouhy a přes sadový okruh došel až k Velkému divadlu, kde na účastníky čekal pestrý program všech uměleckých souborů DJKT. Nechyběla hudba, zpěv ani tanec, pro nejmenší byla připravena divadelní stezka s úkoly a drobnými dárky. Do role slavného herce a divadelního ředitele Vendelína Budíla, po němž průvod nese své jméno, se tentokrát s humorem sobě vlastním vtělil Zdeněk Hruška.

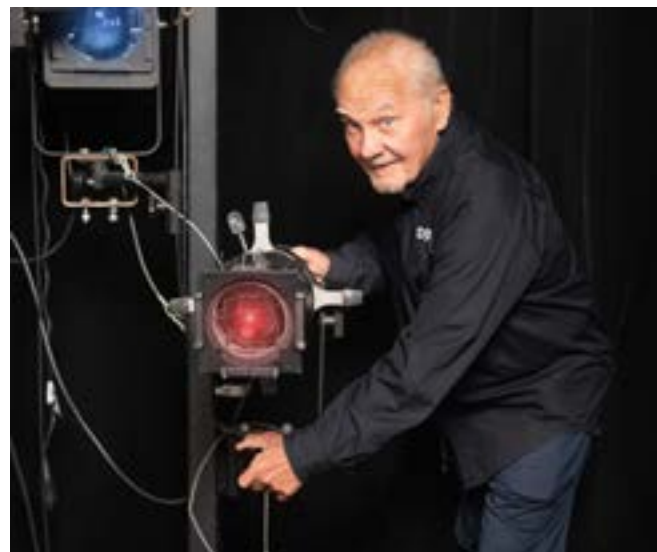

- 1 | Zdeněk Hruška
- 2 | Eliška Vocelová
- 3 | Martin Otava, Eliška Bartáková, Zdeněk Hruška
- 4 | Martin Otava, Roman Zarzycký, Apolena Veldová, Jiří Pokorný, Jozef Hruškoci, Jiří Petrdlík
- 5 | Pavel Klimenda, Lumír Olšovský, Pavel Režný, company
- 6 | Gaëtan Pires

OSVĚTLOVAČ PAVEL KOLOUCH ZAZÁŘIL V DOOSAN ARÉNĚ

Na stadionu ve Štruncových sadech se 26. října nehrálo jen pro Viktoria Plzeň s Baníkem, ale také pro osobnosti, které obvykle zůstávají v pozadí. Projekt Plzeň září pro legendy, společná iniciativa Viktorie Plzeň a pivovaru Gambrinus, nechal zazářit hrdiny ze zákulisí. DJKT do projektu nominovalo svého dlouholetého osvětlovače Pavla Koloucha, který už desítky let pomáhá, aby herci doslova zářili ve správném světle. S pokorou, zkušeností a nadhledem tvoří neviditelnou, ale nepostradatelnou součást divadelního světa. Za celé divadlo mu patří velké poděkování – a věříme, že si tento fotbalový večer užil naplno.

DRUHÝ ŽIVOT DIVADELNÍCH KOSTÝMŮ

V polovině září se naskytla neobvyklá příležitost! Divadlo J. K. Tyla otevřelo svůj fundus a dalo starým kostýmům šanci na druhý život. To, co dosud sloužilo na jevišti, našlo využití ve školních představeních, karnevalech či na plesech. Mnoho návštěvníků se netajilo ani tím, že našlo originální kousky do vlastního šatníku. Původně šlo do prodeje přes 2500 kostýmů – jak dobové šaty, tak i civilní kostýmy.

SILVESTR V RYTMU DIVADLA

Rozloučit se s rokem v hledišti plném hudby, tance a smíchu? Proč ne! DJKT srdečně zve na silvestrovská představení. Na Nové scéně se rozezní smích s muzikálem *Klec bláznů*, který hrajeme nejen od 18.00, ale pro mimořádný divácký zájem nově i od 13.00. Ve Velkém divadle pak malé i velké od 18.00 okouzlí klasický baletní sen *Louskáček*.

Afroditi Vasilakopoulou

Libor Pícka, Eliška Bartáková, Martin Otava, Gaynor Sádlo, Michael Zachař

VÝSTAVA NÁVRAT DOMŮ

Divadlo J. K. Tyla připravilo exkluzivní výstavu *Návrat domů*, která představuje ucelenou tvorbu významného umělce Alexandra Sádla – od velkoformátových obrazů a koláží, přes keramiku až po originální šperky a ukázky smaltovací techniky, jež jsou pro něj charakteristické. Výstava je právě v Divadle J. K. Tyla, kde Sádlo na počátku své umělecké dráhy působil jako malíř dekorací. Slavnostní zahájení proběhlo 24. září 2025 ve foyer Nové scény DJKT, expozice potrvá do 14. prosince 2025. Výstava je součástí třiletého projektu připomínajícího život a dílo Alexandra Sádla. Na ni navážou další dvě zastavení: v roce 2026 na státním zámku Nebílovy a v roce 2027 v Galerii Klatovy / Klenová, která zároveň připomene 100 let od narození umělce. Významnou roli v projektu hraje Gaynor Sádlo, manželka malíře, která zapůjčila desítky jeho děl i podkladů k jejich dokumentaci.

inzerce

KALENDÁŘ, KTERÝ TANČÍ PODLE VAŠÍ FANTAZIE

Žádný diktát čokoládek, žádná unifikovaná nudná políčka. Kalendář DJKT je prázdný a to je jeho největší kouzlo! Můžete do něj schovat cokoli – sladkosti, když chcete hrát na jistotu, hračky, když chcete mít doma klid, gumičky, korálky nebo lego, když podlehněte fantazii, nebo klidně vzkazy či vtipné úkoly. Adventní kalendář s postavami z baletu *Louskáček* v hodnotě 290 korun zakoupíte v pokladně předprodeje nebo před představením na Nové scéně či ve Velkém divadle.

VÁNOČNÍ
BALÍČKY

VÁNOCE
NA MÍRU

RADOST, KTERÁ NEZMIZÍ SE STROMEČKEM

Hledáte dárek, který potěší a zároveň rozsvítí oči vašich blízkých? DJKT nabízí hned dvě vánoční možnosti, jak potěšit všechny milovníky kultury.

Vánoce na míru – namíchejte ideální divadelní koktejl z 13 pečlivě vybraných inscenací a z termínů, které si určíte hned při nákupu.

Vánoční balíčky – sáhněte po dárku, který je připravený k okamžité radosti. Dva zvýhodněné balíčky vstupenek s pevně danými termíny slibují krásné divadelní večery.

Oddělení prodeje a služeb – PŘEDPLATNÉ

Smetanovy sady 16, 301 00 Plzeň
tel.: +420 378 038 444
e-mail: predplatne@djkt.eu

Pokladna předprodeje – VSTUPENKY

Smetanovy sady 16, 301 00 Plzeň
tel.: +420 378 038 190
e-mail: vstupenky@djkt.eu

Divadelní pokladny

(otevřené vždy hodinu před začátkem představení)

Velké divadlo Smetanovy sady 16, 301 00 Plzeň
tel.: +420 378 038 128

Nová scéna Palackého náměstí 30, 301 00 Plzeň
tel.: +420 378 038 059

Malá scéna Palackého náměstí 30, 301 00 Plzeň
tel.: +420 378 038 439

Předprodej vstupenek na březen
od 15. prosince 2025.

Program DJKT

*Lomikare, Lomikare,
do roka a do dne...!*

Karel Kovařovic

PSOHLAVCI

Hudební nastudování **Jiří Štrunc** | Režie **Martin Otava**
Premiéra 18. dubna 2026 ve Velkém divadle

Kulturní Plzeň

MINISTERSTVO
KULTURY

 PLZEŇSKÝ KRAJ

Vydalo Divadlo J. K. Tyla, příspěvková organizace, zřizovatel město Plzeň, za finanční podpory MK ČR a Plzeňského kraje.